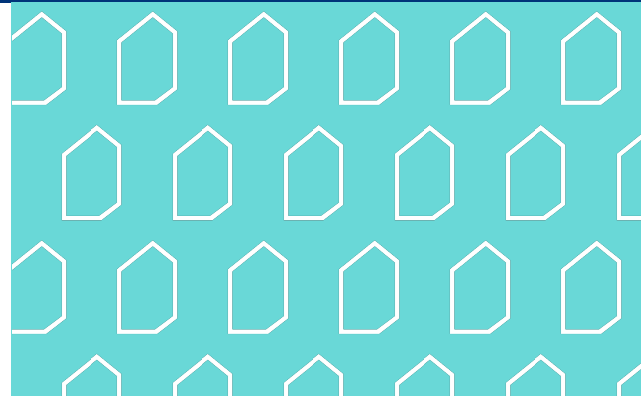

Osallisuuden reboot? Uudet osallistumisalustat kokeilussa

Marko Latvanen
Digi- ja väestötietovirasto
29.8.2024

**DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO**

Elämäntapahtumalähtöinen digitalisaatio

- Elämäntapahtumalähtöinen digitalisaatio on valtiovarainministeriön ohjelma, jonka tavoitteena on tuottaa julkisia palveluita aiempaa kokonaisvaltaisemmin.
- Tavoitteena on toteuttaa keskeisiin elämäntapahtumiin saumattomia palvelupolkuja. Niissä useiden palveluntuottajien, myös yksityisten, palvelut muodostavat yhtenäisen, mahdollisuuksien mukaan automatisoidun palvelukokonaisuuden.
- Tällaisia elämäntapahtumia voivat olla esimerkiksi lapsen syntymä, muutto, työttömäksi jääminen tai lähiomaisen kuolema.
- Palvelukokonaisuuksien on tarkoitus palvella mahdollisimman yksilöllisesti eli asiakkaan tilanteen ja tarpeet huomioiden.
- <https://vm.fi/elamantapahtumalahtoinen-digitalisaatio>

Kansalaisten osallisuus

- Toteutuessaan ohjelman tavoitteiden mukaisesti, elämäntapahtumien palvelukokonaisuudet voivat muuttaa totuttuja asiointitapoja merkittävästi.
- Palvelukokonaisuuden käyttö saattaa edellyttää asiakkaalta nykyistä laajempaa tietojen luovutusta palveluverkoston.
- Palvelujen automaattinen toteuttaminen ja mahdollisesti myös ennakoiva tarjonta voivat herättää kysymyksiä ja myös epävarmuutta ja huolia.
- Tästä syystä ohjelman yhteydessä toimii työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää ja kokeilla uudenlaisia digitaalisen kansalaisosallistumisen alustoja.
- Työryhmä on tähän mennessä tuottanut ohjelman käyttöön tilannekuvaa kartoittavan raportin. Nyt käynnissä on kokeiluprojekti, johon kuuluvat avoin verkkokysely ja alustojen kokeilu. Kysely on jo verkossa osoitteessa https://response.questback.com/dvv/elamantapahtumien_digitalisointi

Työryhmän kokoonpano

- Marko Latvanen, Digi- ja väestötietovirasto, ryhmän koordinaattori
- Anton Sigfrids, VTT, kokeiluprojektin vetäjä
- Jaana Leikas, VTT ja ETAIROS-tutkimusohjelma
- Kirsi Hantula, Sitra
- Joonas Leppänen, Sitra
- Salla Westerstrand, Solita ja Turun yliopisto
- Karolina Drobotowicz, Aalto-yliopisto
- Veera Florica-Rajala, Näkövammaisten Liitto ja Vammaisfoorumi
- Iiro Nummela, Näkövammaisten Liitto ja Vammaisfoorumi

Uudet vaikuttamialustat kokeilussa

- Niin sanotut demtech-palvelut ja –alustat ovat yleistyneet Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa viime vuosina kansalaisten osallistumisen välineinä julkisen sektorin hankkeissa.
- Työryhmämme kartoitti noin 30 osallistumialustaa eri maista ja arvioi kunkin soveltuvuutta tukemaan elämäntapahtumien digitalisaatio –ohjelmaa ja sen kaltaisia hallinnon digihankkeita.
- Useat alustat olivat siinä määrin keskittyneitä joko paikallisiin hankkeisiin tai osallistavaan budjetointiin, että ne eivät soveltuneet tähän kokeiluun.
- Osa amerikkalaisista alustoista ei ollut GDPR-yhteensopivia.
- Päädyimme valitsemaan kolme alustaa, joita kokeilemme loppuvuodesta kansalaisten ja myös palvelujen tuottajien kanssa.

Valitut alustat ja niiden käyttö kokeilussa

- Pol.is-alustaa käytämme teemojen ja keskeisten kysymysten kartoittamiseen ja muotoiluun ja mielipiteitä jakavien asioiden tunnistamiseen.
- Consider.it-alustalla voidaan kommentoida ja täsmentää teemoja ja niiden painotuksia.
- Voxiberate-alusta soveltuu syvempään deliberaatioon ja kertyvän aineiston analysointiin ja koostamiseen tekoälyn avulla.
- Emme siis kokeile näitä toisistaan erillisinä, vaan ketjussa. Alustakokeilun arvioitu kesto on 2-3 viikkoa.
- Alustojen käyttöliittymistä saadaan suomenkieliset versiot.
- Alustakokeilun jälkeen järjestämme vielä teams-työpajoja, joissa puramme kokemuksia ja keräämme aineistoa loppuraporttiin.

Kutsumme kansalaisia mukaan!

- Etsimme aivan ruohonjuuritason osallistujia eri puolilta Suomea, erilaisista taustoista, tilanteista ja ikäryhmistä, ja ajattelimme, että teillä on tähän rautaista osaamista ja verkostot omilla alueillanne!
- Toivomme osallistujien rekrytointiin apuanne, koska resurssimme tähän ovat hyvin rajalliset, etenkin alueellisesti.
- Tärkeää: kokeilussa aiheena on edesmenneen omaisen asioiden hoitamisen palvelukokonaisuus ja sen kehittäminen. Kohteena ovat siis sekä itse alustat ja niissä toimiminen että se, miten hyvin tällainen kansalaisosallistumisen malli sopii elämäntapahtumien palvelukokonaisuuksien kehittämiseen.
- Kokeilun päätyttyä toimitamme teille kokeilussa kertyneistä kansalaisosallistamisen opeista kattavan yhteenvedon!

Kutsuviesti kokeiluun

- Tätä viestiä voitte välittää verkostoillenne:
- ”Suomessa on suunnitteilla uusi tapa asioida sähköisesti niissä elämäntapahtumissa, joihin liittyy useiden palvelujen käyttöä. Keskeisiin elämäntapahtumiin kuten lapsen syntymään, lähiomaisen kuolemaan tai muuttoon kaavaillaan palvelukokonaisuuksia, joissa kansalainen voi saada hänen tilanteensa ja tarpeensa mukaisen, yhtenäisen digitaalisen palvelun, joka helpottaa ja sujuvoittaa asioiden hoitamista.

Tässä kehittämisessä on erittäin tärkeää kansalaisten ääni ja osallisuus! Voit ilmoittautua oheisesta linkistä kokeiluun, joka liittyy suunnitteilla olevaan edesmenneen omaisen asioiden hoitamisen palvelukokonaisuuteen. Kokeilussa käytetään uudenlaisia digitaalisen osallistumisen palveluja, joiden käytöstä kerätään kansalaisten kokemuksia tulevaisuutta varten. Kokeilujakso on 2-3 viikon mittainen ja tapahtuu myöhemmin syksyllä.”

[ja tähän tulee siis linkki ilmoittautumislomakkeelle!]

Kiitos!

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi